

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๒๓๔ / จ ๒๖๗

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๗๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การเตรียมพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัย

เรียน นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทั่วไปทุกแห่ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารนโยบายเพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากอุทกภัย จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบรายงานสถานการณ์น้ำท่วม (ขณะเกิดภัย) จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยสถานการณ์ฝนตกหนักต่อเนื่องจากอิทธิพลพายุไต้ฝุ่นที่ผ่านมา ส่งผลให้เกิดฝนตกหนักถึงหนักมากหลายพื้นที่ทำให้หลายจังหวัดเกิดน้ำป่าไหลหลาก น้ำท่วมขังและเสี่ยงต่อการได้รับผลกระทบอันเนื่องมาจากอุทกภัยในที่สุด

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงขอให้เตรียมพร้อมรับสถานการณ์อุทกภัย ดังนี้

๑. ป้องกันและบรรเทาความสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นจากอุทกภัยและดินโคลนถล่มตามรายละเอียดหัวข้อการเตรียมความพร้อมในป้องกันและการแก้ไขปัญหาสาธารณสุขด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ซึ่งเป็นนโยบายของปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

๒. กรณีเกิดอุทกภัยให้ส่งรายงานสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่พร้อมทั้งการขอรับความช่วยเหลือตามแบบรายงานที่กำหนดมายังสำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน ทาง email : mophflood@gmail.com หรือโทรสารหมายเลข ๐ ๒๕๕๐ ๑๗๗๑ จนกว่าสถานการณ์จะเข้าสู่ภาวะปกติ เพื่อเป็นข้อมูลนำเสนอผู้บริหารระดับสูง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวชิระ เพ็งจันทร์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข รักษาการการแทน
ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

สำนักสาธารณสุขฉุกเฉิน

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๑๗๗๑, ๐๘๑ ๗๘๐ ๑๗๗๑

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๑๗๗๑

email : mophflood@gmail.com

นโยบายเพื่อป้องกันและบรรเทาผลกระทบด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากอุทกภัย

๑. ให้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและบรรเทาผลกระทบด้านสุขภาพอันเนื่องมาจากอุทกภัยของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อสั่งการ ประสานงานและติดตาม กำกับทั้งภายในและภายนอกกระทรวงสาธารณสุข โดยจัดตั้งเพื่อสั่งการทั้งส่วนกลาง และส่วนหน้าในพื้นที่ที่เกิดอุทกภัย โดยมีนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ (Incident Commander) ทางการแพทย์และสาธารณสุขของจังหวัดในขณะเกิดอุทกภัย

๒. ติดตามสถานการณ์ของ ปภ. และ กบอ. ด้านอุทกภัย และเฝ้าระวังผลกระทบด้านสุขภาพที่อาจเกิดขึ้น เพื่อกรองข่าวสารที่จะใช้ในการตัดสินใจสั่งการ และรายงานขึ้นมายังศูนย์ปฏิบัติการผ่านแต่ละระดับ โดยใช้การติดตามและเฝ้าระวังโดยอสม.ทีม SRRT ในทุกตำบลและอำเภอ และสถานบริการทุกระดับ

๓. ให้ดำเนินการทางด้าน การแพทย์และสาธารณสุขอย่างทันที่่วงที่ เมื่อเกิดเหตุอุทกภัยขึ้นโดยดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ เตรียมความพร้อมเพื่อเผชิญเหตุอย่างทันที่่วงที่

๓.๑.๑ ทีมเคลื่อนที่เร็วช่วยเหลือทางด้านการแพทย์ (EMS, MERT, Mini-MERT)

๓.๑.๒ ทีมสอบสวนควบคุมโรคเคลื่อนที่เร็ว (SRRT)

๓.๑.๓ ทีมฟื้นฟูเยียวยาทางสุขภาพจิต (Mental Health Crisis Assessment and Treatment Team: MCATT)

๓.๑.๔ จัดระบบบริการเฉพาะเชิงรุกสำหรับผู้ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ เช่น ผู้พิการ ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้ป่วยจิตเวช หญิงมีครรภ์

๓.๑.๕ ทรัพยากรสนับสนุนต่าง ๆ เช่น ยาและเวชภัณฑ์ อุปกรณ์ทางการแพทย์ ยานพาหนะ และเครือข่ายการสื่อสาร

๓.๒ ดำเนินการในการปฏิบัติการ

๓.๒.๑ การปฏิบัติการเชิงรุกในการใช้ทีมและสิ่งสนับสนุนตามข้อ ๓.๑

๓.๒.๒ การปฏิบัติการในเชิงรับ โดยการปรับระบบในสถานบริการเมื่อเกิดเหตุอุทกภัยตามสถานการณ์ให้สามารถให้บริการต่อไปได้ หรือการจัดตั้งโรงพยาบาลสนามเมื่อจำเป็น

๔. ประเมินและสื่อสารความเสี่ยงด้านสุขภาพต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้น ทั้งในประเด็นการส่งข้อความที่สำคัญ (Key Message) การให้คำแนะนำ (Recommend) และการให้แนวทาง (Guideline) ให้กับประชาชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้สามารถเตรียมพร้อมและปฏิบัติตัวในยามเมื่อเกิดอุทกภัย โดยการจับประเด็นและเลือกประเด็นมาสื่อสารทั้งก่อนเกิด และเมื่อเกิดอุทกภัยแล้ว

๕. จัดเตรียมแผนประคองกิจการ (Business Continuity Plan) ในหน่วยงานที่มีความเสี่ยงโดยการจำแนกความเสี่ยงตามระดับ เพื่อจัดทำแผนให้ได้อย่างเหมาะสม เช่น หน่วยงานที่ประสบอุทกภัยทุกปี ถือว่าเป็นหน่วยงานที่มีความเสี่ยงมาก เป็นต้น โดยควรที่จะวางแผนเพื่อจัดเตรียมการ ดังนี้

๕.๑ ป้องกันน้ำท่วมโดยเฉพาะจุดที่สำคัญของหน่วยงาน เช่น หน่วยบริการที่เสี่ยงควรป้องกันโรงไฟฟ้า เพื่อไม่ให้ไฟดับ หรือจุดเสี่ยงที่มีผู้ป่วยหนักอยู่ เป็นต้น

๕.๒ สำรองทรัพยากร เพื่อไม่ให้ขาดแคลนเมื่อเกิดเหตุ เช่น ยาและเวชภัณฑ์ เป็นต้น

๕.๓ จัดทำแผนเผชิญเหตุ เพื่อรองรับในการปรับการให้บริการที่เหมาะสมของสถานบริการ เช่น เมื่อเกิดเหตุอุทกภัยขึ้น จะมีการรองรับผู้ป่วยนอกและผู้ป่วยในอย่างไรเมื่อน้ำท่วมสูง หรือการจัดบริการเชิงรุกให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่เกิดเหตุอุทกภัย และไม่สามารถมาโรงพยาบาลได้ เช่น ผู้ป่วยติดเตียง ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง เบาหวาน ความดัน ไตวาย ผู้พิการ และคนชรา เป็นต้น รวมถึงการเตรียมการรองรับการส่งต่อผู้ป่วย

๕.๔ ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการป้องกันในส่วนของตนเองด้วย เช่น หากบ้านของตนประสบ อุทกภัยเป็นประจำ ต้องมีการเตรียมความพร้อมในการป้องกันหรืออพยพบุคคลในครอบครัวไปอยู่ยังที่ปลอดภัย เพื่อจะได้ไม่พะวงในการปฏิบัติหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนต่อไป

๖. เตรียมการฟื้นฟูภายหลังน้ำลด

๖.๑ ทำลายแหล่งเชื้อโรค และปรับปรุงด้านสุขาภิบาลและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อควบคุม ป้องกันโรคระบาดที่อาจเกิดขึ้นภายหลังน้ำลด

๖.๒ การจัดหน่วยเคลื่อนที่ให้บริการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสภาพจิตใจผู้ประสบ อุทกภัย

๖.๓ การให้สุขศึกษาและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนระมัดระวังป้องกันโรคติดต่อภายหลัง น้ำลด

๖.๔ การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา และการควบคุมและป้องกันโรคตลอดช่วงระยะเวลาหนึ่ง ภายหลังน้ำลด

๖.๕ ประเมินผลกระทบที่เกิดกับเจ้าหน้าที่ และอาสาสมัครสาธารณสุข ตลอดจนความเสียหายของหน่วยงาน และสถานบริการสาธารณสุข เพื่อให้ความช่วยเหลือ และแก้ไขให้กลับฟื้นคืนสู่สภาพ ปกติโดยเร็ว

แบบรายงานสถานการณ์น้ำท่วม (ขณะเกิดภัย)
ข้อมูล ณ วันที่ .....เดือน ..... พ.ศ. 2557

1. สถานบริการที่ได้รับความเสียหาย

- 1) เปิดให้บริการปกติ ..... แห่ง (รพ.สต./รพ.)
- ๒) เปิดให้บริการได้บางส่วน.....-.....แห่ง ได้แก่.....
- ๓) ปิดให้บริการ.....แห่ง ได้แก่.....

2. ประชากรที่ได้รับผลกระทบ (สะสมถึงวันนี้)

การเสียชีวิตหรือบาดเจ็บ	รวม(ราย)	หมายเหตุ(ระบุรายละเอียดที่สามารถระบุได้)	การส่งผู้ป่วยผ่านระบบ EMS
1. เสียชีวิต	-	-	-
2. ได้รับบาดเจ็บ	-	-	-

3. การช่วยเหลือประชาชนด้านการสาธารณสุข

3.1 การให้บริการรักษาพยาบาล

3.1.1 หน่วยแพทย์เคลื่อนที่

หน่วยแพทย์	จำนวนหน่วยแพทย์	จำนวนครั้งที่ให้บริการ	จำนวนผู้รับบริการ(ราย)	บริการสุขศึกษา(ราย)
การรักษาพยาบาลโรคทางกาย	-	-	-	-

3.1.2 โรคที่พบบ่อยจากการออกหน่วยเคลื่อนที่

โรคระบาด(ติดต่อ)	โรคไม่ติดต่อ	ผู้ป่วยเฉพาะ
1.....ราย	1.....ราย	1.สูงอายุ.....ราย
2.....ราย	2.....ราย	2.โรคเรื้อรัง.....ราย

3.1.3 ปัญหาสุขภาพจิต

ประเมินปัญหาสุขภาพจิต(ราย)	เครียดสูง(ราย)	ซึมเศร้า(ราย)	เสี่ยงต่อการฆ่าตัวตาย(ราย)	PTSD(post traumatic stress Disorder)	ต้องติดตามดูแลพิเศษ(ราย)
-	-	-	-	-	-

3.1.4 การสุขภาพิบาล/ป้องกันโรค

กิจกรรมที่ดำเนินการ	วันเดือนปี	สถานที่ปฏิบัติงาน	จำนวนผู้รับบริการ(ราย)

3.1.5 ความต้องการสนับสนุนยาและเวชภัณฑ์

.....

ลงชื่อ.....ผู้รายงาน

โทรศัพท์ /ช่องทางที่ติดต่อได้สะดวก.....